

บรรณานุกรม

1. เอกสารชั้นต้น

1.1 เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

การต่างประเทศ, กระทรวง, กองบรรณสาร. เพิ่ม พ.พ.2/2:2 (5) เรื่องต่าง ๆ ผ่าน
คณะกรรมการผสม.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:12 (9) ข้อความกระจายเสียงภาษาไทยวิทยุกรุงเทพฯ (ฉบับที่ 12)
วันที่ 1 กรกฎาคม 2485.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:4 (1) งานของหอวัฒนธรรมญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:4 (1) การเจรจาด้วยความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทย
กับประเทศญี่ปุ่น.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:4 (7) บันทึกการประชุมกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6
วันอังคารที่ 13 เมษายน 2486 ณ ห้องประชุมสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:4 (9) บันทึกใจความจากหนังสือพิมพ์ไมนิจิ ตามคำแปลภาษาอังกฤษ
ซึ่งได้รับจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงโตเกียว.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:4 (22) สำเนาที่ ม.2882/2486 เรื่อง นายซุงิตา นำภาพ
วัฒนธรรมไปแสดง.

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:11 (41) บันทึกเหตุการณ์ปะทะระหว่างไทยกับญี่ปุ่นที่บ้านโป่ง
ตามที่คณะกรรมการผสมได้รวบรวมขึ้น (พ.ศ.2486).

____. เพิ่ม พ.พ.2/2:12 (9) ข้อความกระจายเสียงภาษาไทยโดยวิทยุกรุงเทพฯ
(ฉบับที่ 26) พุทธวิทยุโทรศัพท์จากกรุงเทพฯ ในวันเสาร์ที่ 3 ตุลาคม 2485.

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ. กต.92.1/2 บันทึกข้อความ กองสัญญากรมการเมืองตะวันออก
(มิถุนายน 2486) เรื่อง การยืดเวลาให้ช่างตัดผมชาวญี่ปุ่น 3 คน ทำการตัดผมต่อไป

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ.กต.94.1/52 ประมวลคำสั่งของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(พ.ศ. 2483) คำสั่งที่ 83/82 เรื่องการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ.

- ____. มท.0201.1/12 เรื่องนายทองหล่อ นิยมมาภา ขอเชิญรัฐมนตรีไปเปิดป้าย
สาขาของสมาคม (พ.ศ. 2479) จังหวัดพระนคร.
- ____. มท.0201.1.1/1086 เรื่องบัตรสนเท่ห์ขอให้ราคายางแอสฟัลต์หรือสร้างพื้นคอนกรีต
ถนนบรรทัดทอง (พ.ศ. 2482).
- ____. มท.0201.1.1/1092 ในประกาศเชื้อเชิญประชาชนขอให้ช่วยกันบริจาคเงินบำรุง
กองทัพ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี).
- ____. มท.0201.1.1/1217 บัตรสนเท่ห์แถลงว่า ข้าราชการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
(พ.ศ. 2482).
- ____. มท.0201.1.1/128(4) ตอบรับสำเนาบัตรสนเท่ห์ "ผู้สังเกตการณ์"
(พ.ศ. 2482) จ.นครสวรรค์.
- ____. มท.0201.1.1/1363 เรื่องหารือวิธีปฏิบัติงานบางอย่างของโรงเรียนราษฎร์
ลงวันที่ 21 กันยายน 2482.
- ____. มท.0201.1.1/1611 เรื่องบัตรสนเท่ห์กล่าวโทษนายแข่งเตี้ยกชี่บังคับในเรื่อง
ค่าเช่านา (พ.ศ. 2483-2484) จ.นครนายก.
- ____. มท.0201.1.1/1751(3) สำเนาที่ 51001 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กองกลาง รับวันที่ 27 พฤศจิกายน 2484 หนังสือร้องเรียนของประชาชนจังหวัด
อุทัยธานี ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2484.
- ____. มท.0201.1.1/1869 บ.ส.ท. กล่าวหานายอำเภอด่านขุนทดเกี่ยวกับเรียไ้ไรเงิน
ซื้อเครื่องรับวิทยุ (พ.ศ. 2482-2485) จ.นครราชสีมา.

- จดหมายเหตุแห่งชาติ, ทอ.มท.0201.1.1/1897(6) นายเล็ก คงสนั่นที่ แจ้งสภาพของ
อำเภอสุมทรปราการและเจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่ราชการ(พ.ศ.2488)จ.พระนคร.
- ___ . มท.0201.2.1/26 หลวงพรหมโยธี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)
ชี้แจงเรื่องห้ามกินหมากแก่สมาชิกวุฒิสภา (พ.ศ. 2486).
- ___ . มท.0201.2.1/26(15) สำเนาบันทึกรายงานการประชุมเรื่องการเลิกกินหมาก
ที่กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 8 เมษายน 2484.
- ___ . มท.2.2/123 เรื่องบันทึกหลักการตรวจการของข้าหลวงประจำกระทรวง
เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2482-2483) กระทรวงมหาดไทย.
- ___ . มท.2.2.11/6 หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ น.ว.3109/2484 เรื่อง
จรรยา มารยาทของข้าราชการ ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2484.
- ___ . มท.2.2.11/16 เรื่องการพิมพ์แผ่นประกาศรัฐนิยม (พ.ศ. 2485) สำนักนายก
รัฐมนตรี หนังสือกรมโฆษณาการ ที่ ม.1419/2485 ลงวันที่ 23 มกราคม 2485.
- ___ . มท.2.2.11/21 หัวข้อในการอบรมข้าราชการ ประจำวันที่ 9 กันยายน 2485
จังหวัดชัยภูมิ
- ___ . มท.2.2.11/22 คำบรรยายในการอบรมข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ประจำเดือน
กันยายน 2485 โดยนายประเสริฐ อรรถนิพนธ์ปรีชา เมื่อวันที่ 30 กันยายน
2485.
- ___ . มท.5/152 เรื่องการซื้อบัตรหรือการเข้าประตูสถานที่มหรสพ (พ.ศ. 2486)
หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ น.ว.108/2486 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2486.
- ___ . มท.5.3.5/86 เรื่องส่งเสริมการอาชีพของราษฎร (พ.ศ. 2483) จังหวัดลำปาง.
- ___ . มท.5.13/189 ข้อความคัดจากหนังสือพิมพ์เรื่องชาวอุบลไม่มีข้าวจะบริโภค
(พ.ศ. 2484) จ.อุบลราชธานี.

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ.มท.5.13/194 เรื่องชี้แจงข้อความตามที่หนังสือพิมพ์ลงข่าว
(พ.ศ. 2484) จ.ชลบุรี.

- ____. ศธ.0701.1/27(1-8) (สำเนา) กรมศุลกากรเรื่องคดีที่กระทรวงการคลัง
ฟ้องร้องสมเด็จพระปกเกล้าฯ และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี, วันที่ 6 มิถุนายน
2483.
- ____. ศธ.0701.3/97 ระเบียบการต่าง ๆ ของคณะรัฐมนตรี (พ.ศ. 2485-2487).
- ____. ศธ.0701.5/22 เรื่องร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2490).
- ____. ศธ.0701.5/22(4) ร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2490.
- ____. ศธ.0701.9/128 เรื่องบอกรับภาพโฆษณาอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย (พ.ศ.2483)
กรมโฆษณาการที่ ธ.5441/2483 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2483.
- ____. ศธ.0701.23.1/5 งานฉลองวันชาติ (พ.ศ. 2482).
- ____. ศธ.0701.23.2/37 เรื่องงานฉลองรัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2484) ลงวันที่ 13
กรกฎาคม 2484.
- ____. ศธ.0701.29/1(38) เรื่องการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและคำวิงวอนของนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการแต่งกาย ลงวันที่ 26 กันยายน 2484.
- ____. ศธ.0701.29/1(39) เรื่องการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยการแต่งกาย ลงวันที่ 8
กันยายน 2484.
- ____. ศธ.0701.29/1(40) สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีกระทรวง
ศึกษาธิการ ที่ น.ว.160/2484 เรื่องการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยการแต่งกาย
ลงวันที่ 23 กันยายน 2484.
- ____. ศธ.0701.29/1(90) มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ.

- จดหมายเหตุแห่งชาติ, ทอ.ศธ.0701.29/4 (15) คำอธิบายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2482.
- ____. ศธ.0701.29/5 (11) เรื่องตั้งกรรมการธรรมนูญ ฉบับที่ จ.2172/2482
ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2482.
- ____. ศธ.0701.29/8 (42) กระทรวงมหาดไทย จำนวนที่ 57/2486 เรื่อง
ห้ามประชาชนมิให้กินหมาก ลงวันที่ 25 มกราคม 2486.
- ____. ศธ.0701.29/8 (74-76) กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร, ลงวันที่
เดือนมิถุนายน 2485.
- ____. ศธ.0701.29/13 (11) หนังสือพิมพ์ไทยเอกราช วันที่ 15 เมษายน 2484
ลงข่าวเรื่อง "ปัญหาเรื่องเครื่องแต่งกาย" โดยนายทรัพย์.
- ____. ศธ.0701.29/14 เรื่องกิจประจำวันของคนไทย พ.ศ. 2484 ประกาศสำนักนายกฯ
ว่าด้วยรัฐธรรมนูญฉบับที่ 11 ลงวันที่ 8 กันยายน 2484.
- ____. ศธ.0701.29/15 (6) เรื่องความสำคัญในการบำรุงวัฒนธรรมของชาติ
จากนายกรัฐมนตรีถึงอธิบดีกรมศิลปากร ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2484.
- ____. ศธ.0701.29/35 เรื่องรัฐธรรมนูญ โดยหลวงวิจิตรวาทการ.
- ____. ศธ.0701.30/10 (72) เรื่องคำอธิบายหลักปลูกฝัง 10 ประการ ของพลตรี
พระยาอานุกาฬไตรภพ ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2493.
- ____. ศธ.0701.30/25 (62-63) บันทึกการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรม
ประชาสงเคราะห์ ครั้งที่ 1/2486 ณ ห้องประชุมกระทรวงวัฒนธรรม วันพฤหัสบดี
ที่ 17 ธันวาคม 2496.
- ____. สร.0201.12/31 Mr.SYAMAMOTO มอบหนังสือ "OHINARO AYUMI"
(grest stride) ให้แก่นายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2486).
- ____. สร.0201.15/934 นายสังคม วรรณวิชนี เสนอเรื่องสำรวจและวัฒนธรรม
ของชาติ (พ.ศ. 2485).

จดหมายเหตุแห่งชาติ, ทอ. สร.0201.25/513 นายเปี่ยม บุญโชติ เสนอความเห็น
ว่าควรออกข้อบังคับในเรื่องการแต่งกายของประชาชนในเมืองหลวง (พ.ศ.2482-
2483).

____. สร.0201.25/806 พระยานครศรีธรรมราช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอ
ความเห็นในเรื่องการบำรุงประเทศ (พ.ศ.2482).

____. สร.0201.25/807 นายคาบสงวน บำรุงพงษ์ เสนอเรื่องพระภิกษุไม่เคารพ
ธงชาติ และเรื่องสอบข้าราชการพลเรือน ฯลฯ (พ.ศ.2482)

ป.พิบูลสงคราม, จอมพล. สมุดสั่งงานฝ่ายพลเรือน เล่ม 1-2.

____. สมุดสั่งงานฝ่ายทหาร เล่ม 1-7.

____. สมุดสั่งงานฝ่ายสภาวัฒนธรรม.

1.2 เอกสารที่ตีพิมพ์แล้ว

"คำชักชวนของรัฐบาล ขอให้พี่น้องชาวไทยร่วมใจกันพยายามปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 5
ด้วยดี" ราชกิจจานุเบกษา 56:2 (19 กุมภาพันธ์ 2482):3434.

"พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2482" ราชกิจจานุเบกษา
56:2 (แผนกฏีกา), (26 ตุลาคม 2482):1344-1346.

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 5 เรื่องให้ชาวไทยพยายามใช้เครื่อง
อุปโภคบริโภคที่มีกำเนิดหรือทำขึ้นในประเทศไทย" ราชกิจจานุเบกษา 56:2
(6 พฤศจิกายน 2482):2359.

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 7 เรื่องชักชวนให้ชาวไทยร่วมกันสร้างชาติ"
ราชกิจจานุเบกษา 56:84 (25 มีนาคม 2483):3641

"คำชักชวนของรัฐบาล เรื่องฟื้นฟูวัฒนธรรมของชาติไทย" ราชกิจจานุเบกษา 57:1
(28 พฤษภาคม 2483):657-660.

- "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483" ราชกิจจานุเบกษา
57:39 (15 ตุลาคม 2483):517.
- "กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติชื้อบุคคล พุทธศักราช 2484"
ราชกิจจานุเบกษา 58 (4 พฤศจิกายน 2484):1518-1521
- "ข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2484" ราชกิจจานุเบกษา
58 (18 พฤศจิกายน 2484):1672-1678
- "คำแนะนำในการแต่งกายของประชากรไทย" ราชกิจจานุเบกษา 59 (3 มีนาคม
2485):586
- "ข่าวราชการเรื่องตั้งกรรมการส่งเสริมความนิยมไทย" ราชกิจจานุเบกษา 59:29
(28 เมษายน 2485):1127-1128
- "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2485" ราชกิจจานุเบกษา
59:29 (แผนกกฎหมาย), (28 เมษายน 2485):904-907.
- "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2485" ราชกิจจานุเบกษา
59:57 (25 สิงหาคม 2485):1598-1600
- "พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485" ราชกิจจานุเบกษา 59:63
(29 กันยายน 2485):1744-1749
- "พระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" ราชกิจจานุเบกษา
59:76 (18 ธันวาคม 2485):2384-2386
- "พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2486" ราชกิจจานุเบกษา
60:1 (1 มกราคม 2486):29-32

"พระราชกฤษฎีกาควบคุมการไต่มาซึ่งของบางอย่าง พุทธศักราช 2486" ราชกิจจานุเบกษา
60:10 (16 กุมภาพันธ์ 2486):359-361.

"ข้อบังคับสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่องควบคุมองค์การสมาคมต่าง ๆ" ราชกิจจานุเบกษา
(แผนกกฎหมาย) 60:26 (11 พฤษภาคม 2480):810.

"วีรกรรมของชาติ 14 ประการ" ราชกิจจานุเบกษา 61:30 (16 พฤษภาคม 2487):
498-499.

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 3/
2481 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันที่ 26 ธันวาคม 2481.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 10/2483 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3
วันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 11/2483 (สามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 5 กันยายน 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 13/2483 (สามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันอังคารที่ 17 กันยายน 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 14/2483 (สามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 19 กันยายน 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 15/2483 (สามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันเสาร์ที่ 21 กันยายน 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 5/2483 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 28 พฤศจิกายน 2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. ครั้งที่ 10/2483 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2483.

- เลขที่การสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่
1/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันจันทร์ที่ 9 มิถุนายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 11 กันยายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 14/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันศุกร์ที่ 19 กันยายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันศุกร์ที่ 26 กันยายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันอังคารที่ 30 กันยายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 3/2484 (วิสามัญ ครั้งที่ 2)
สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤศจิกายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 5/2484 (วิสามัญ ครั้งที่ 2)
สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 27 พฤศจิกายน 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 7/2484 (วิสามัญ) สมัยที่ 2
ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 4 ธันวาคม 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 3/2484-2485 (วิสามัญ ครั้งที่ 3)
สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันอังคารที่ 16 ธันวาคม 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4/2484 (ลับ) (สมัยวิสามัญ ครั้งที่ 3)
สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันอังคารที่ 23 ธันวาคม 2484.
- _____ . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 8/2484-2485 (วิสามัญ ครั้งที่ 3)
สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันที่ 29 มกราคม 2485.

เลขที่การสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9/2484-2485 (วิสามัญ ครั้งที่ 3) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์ 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 16/2484-2485 (วิสามัญ ครั้งที่ 3) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17/2484-2485 (วิสามัญ ครั้งที่ 3) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 16 เมษายน 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 2 กรกฎาคม 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 7/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 5 สิงหาคม 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 15/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 28 กันยายน 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 29 ตุลาคม 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 19/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 12 พฤศจิกายน 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 19 พฤศจิกายน 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 25/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันที่ 24 ธันวาคม 2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 26/2485 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันพฤหัสบดีที่ 31 ธันวาคม 2485.

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน . รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่

7-9/2486 (วิสามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3, วันที่ 15, 18 และ 25
กุมภาพันธ์ 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันพฤหัสบดีที่ 1 กรกฎาคม 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 1-6/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันที่ 26 มิถุนายน-22 กรกฎาคม 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันพฤหัสบดีที่ 30 กรกฎาคม 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4/2487 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันพฤหัสบดีที่ 20 กรกฎาคม 2487.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 5/2487 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันเสาร์ที่ 22 กรกฎาคม 2487.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 13/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันที่ 28 สิงหาคม 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 16/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันเสาร์ที่ 4 กันยายน 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 18/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันพฤหัสบดีที่ 9 กันยายน 2486.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 22/2486 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 3,
วันเสาร์ที่ 18 กันยายน 2486.

2. เอกสารชั้นรอง

หนังสือ

- กนต์ธีร์ สุขมงคล. การวิเทโศบายของไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- กมล จันทสร (แปล). อิทธิพลของชาวจีนโพ้นทะเลและบทบาทของคนจีนในประเทศไทยสมัยปัจจุบัน. พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2506.
- กระมล ทองธรรมชาติ. ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, 2518.
- _____ . ประวัติรัฐธรรมนูญของไทย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2518.
- กองโฆษณาการงานฉลองรัฐธรรมนูญ 2484. ประเทศไทยเรื่องการได้ดินแดนคืน. ม.ป.ท. : ม.ป.ป.
- เกียรติ (นามแฝง). เรื่องของนายควง. พระนคร : สำนักพิมพ์พินิจประชา, 2513
- ขจักษณ์ บุรุษพัฒน์. ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา, 2526.
- ขจักษณ์ บุรุษพัฒน์. (บรรณาธิการ) ชาวจีนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร์พิทยา, 2517.
- คณิน บุญสุวรรณ. สารานุกรมเกี่ยวกับการประชุมสภา. กรุงเทพฯ : การเวก, 2521.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. การศึกษากับการสืบทอดและเสริมสร้างวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. ก.ท.ม. : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525.
- _____ . สี่แผ่นดิน เล่ม 2. พระนคร : ไทยสัมพันธ์, 2506.
- จรรยา กุวานนท์. ชีวิตการต่อสู้ของจอมพล ป. พิบูลสงคราม. พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2496.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันวิจัยสังคม. 50 ปี บนเส้นทางประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ :
กองบรรณาธิการวารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง, 2526.

ฉลวย พิชัยศรัทธิต. ไทยกับสถานการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2. ม.ป.ท. : ม.ป.ป.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวน. "ความคิดสังคมนิยมวิทยาศาสตร์ประชาธิปไตยของปรีดี พนมยงค์"
ปรีดีปริทัศน์ ปาฐกถาชุดปรีดี พนมยงค์อนุสรณ์. ก.ท.ม. : สำนักพิมพ์
เทียนวรรณ, 2526.

ชด หัสบำเรอ และปรีชา สามัคคีธรรม. 35 ปีแห่งประชาธิปไตย. พระนคร : มิตรเจริญ
การพิมพ์, 2511.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. และพิรศักดิ์ จันทวรินทร์ (ผู้รวบรวม). ข้อมูลพื้นฐานกึ่งศตวรรษแห่ง
การเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์, 2524.

ชิต วิชาสวัช. เผ่าสารภาพ (บุรุษเหล็กแห่งเอเชีย). พระนคร : ไทยสัมพันธ์, 2503.

ณรงค์ พ่วงพิศ. ประวัติศาสตร์ไทย 3 : ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองไทย.
กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2523.

ณรงค์ พ่วงพิศ. และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ (บรรณาธิการ). สังคมไทยใน 200 ปี.
กรุงเทพฯ : งานตำราและคำสอน กองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.

ดิเรก ชัยนาม. ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 2 เล่ม 1 พระนคร : แพร์พิทยา, 2510.

แถมสุข นุ่มนนท์. การปกครองและสังคมไทย. นครปฐม : แผนกบริการกลาง สำนักงาน
อธิการบดี พระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.

_____. ประวัติศาสตร์ไทย. นครปฐม : แผนกบริการกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2523.

แถมสุข นุ่มนนท์. เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2. พระนคร : ดวงกลม, 2521.

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ. แปลโดย พรรณี ฉัตรพลรักษ์ และ ม.ร.ว.ประกายทอง สิริสุข. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

ทวี ธีระวงศ์เสรี. สถานภาพทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2517.

ธวัชชัย สาครินทร์. "ชีวประวัติของจอมพล ป. พิบูลสงคราม : แนวการศึกษาปัญหา" บทความประกอบการสัมมนาทางศึกษาระดับปริญญาตรี : 2477-2527 เรื่อง ปัญหาการเขียนประวัติศาสตร์ผู้นำไทย (เอกสารวิชาการหมายเลข 47). สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

นรนิติ เศรษฐบุตร. เสนาธิปไตย ทหารกับการพัฒนาการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.

นรนิติ เศรษฐบุตร และโกสินทร์ วงศ์สุววัฒน์. เมืองไทยในระบบรัฐสภา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2517.

นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี, สำนัก. วัฒนธรรมทางการเมือง. พระนคร : โสภณพิพัฒน์, 2486.

นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี, สำนัก. คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย. ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2525.

นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี, สำนัก. สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. แนวทางประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชนจำกัด, 2524.

นายฉันทนา (นามแฝง). X.O. Group เรื่องภายในขบวนการเสรีไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์เชษฐบุรุษ พิมพ์ครั้งที่ 3, 2522.

- นายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ, โรงเรียน. ห้องพิบูลสงครามอนุสรณ์. หนังสือชุดความรู้ทาง
กระจายเสียง ของกรมโคสนาการ ภาค 21 เรื่องของสามัคคีชัย. พระนคร :
โรงพิมพ์โสภณพิพิทานการ, 2485.
- บัญชา แก้วเกตุทอง. 36 รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ :
รุ่งเรืองธรรม, ม.ป.ป.
- บุญชนะ อัดถากร. บันทึก วิเคราะห์ และวิจารณ์ 16 นายกรัฐมนตรีไทย. กรุงเทพฯ :
สหประชาพานิชย์, 2526.
- ประยูร ภมรมนตรี. ชีวิต 5 แผ่นดินของข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ : เพ็ญอักษร, 2518.
- ประสิทธิ์ สมิตะศิริ (รวบรวม). หนังสือชุดความรู้ทางกระจายเสียงของกรมโคสนาการ
ภาค 21 เรื่องของสามัคคีชัย. พระนคร : โสภณพิพิทานการ, 2485.
- ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบ 42 ปี (2475-2517). กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ชุมชุมช่าง, 2517.
- ประยุทธ สิทธิพันธ์. ประวัติการเมืองไทย. ธนบุรี : นครชน, 2511.
- ประอรรัตน์ บุรณมาตร. หลวงวิจิตรวาทการกับทละครประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- ปรีดี พนมยงค์. "ความเป็นไปภายในคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์" คำปราศรัย
สุนทรพจน์บางเรื่องของนายปรีดี พนมยงค์ และบางเรื่องเกี่ยวกับขบวนการเสรีไทย
หนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ร.ท. ฐิต นิตยสุทธิ. 20 เมษายน
2517. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัคคีบุคคลสหประชาพานิชย์, 2517.
- หนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเรือตรีหลวงสังวรยุทธกิจ
(สังวร สุวรรณชีพ). 27 ธันวาคม 2516.

- ปรีดี พนมยงค์. หลักฐานสำคัญบางประการเกี่ยวกับสถานะสงครามของประเทศไทย ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาค 1. พระนคร : อรุณาการพิมพ์, 2512.
- ภิญโญ ตันพิทยคุปต์. การปกครองไทย. โครงการบริการวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2522.
- มหาดไทย, กระทรวง. รายงานการประชุมข้าหลวงประจำจังหวัด พุทธศักราช 2484 เล่ม 1-4. ณ ทำเนียบนายกรัฐมนตรี วังสวนกุหลาบ ม.ป.ท., 2486.
- รัตนกัศิ, พระยา. ประวัติเมืองปัตตานี. ม.ป.ท. : 2509.
- ลิขิต อีร์เวคิน (บรรณาธิการ). ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2521.
- วิจิตรวาทการ, หลวง. รวมปาฐกถาของหลวงวิจิตรวาทการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคुरुสภา, 2518.
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. ย้อนไปข้างหลัง. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์, 2522.
- สง่า ลือชาพัฒนพร และอาทร เตชะธาดา (บรรณาธิการ). วิกฤตการณ์ทางเอกลักษณ์บนที่กของคนรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : พลพันธ์การพิมพ์, 2525.
- สมบัติ จันทรวงศ์. แสดมภ์กับสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2526.
- สังข์ พิธินทัย. ความนึกในกรงขัง. พระนคร : ประสานชัยสิทธิ์, 2499.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. ทุนนิยมขุนนางไทย. (พ.ศ.2475-2503). กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สิทธิธานต์ รัชประเทศ. ความรู้เรื่องพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ : พิทักษ์ประชา, 2520.

- สิริ เปรมลจิตต์. ประวัติรัฐธรรมนูญไทยฉบับแรก พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ :
ประจักษ์การพิมพ์, 2511.
- สุกัญญา ตีระวนิช. หนังสือพิมพ์ไทยจากปฏิวัติ 2475 ถึงปฏิวัติ 2516. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สุชีพ ปุณฺณานภาพ. "วัฒนธรรมวิทยา" อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ พลเอกหลวงสวัสดิ์
สรยุทธ. 11 มิถุนายน 2512. พระนคร : สรยุทธการพิมพ์, 2512.
- สุพจน์ ค้านตระกูล. พล.ต.อ.อดุล อดุลเดชจรัส พุดถึงข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
เกี่ยวกับนายปรีดี พนมยงค์ และจอมพล ป. พิบูลสงคราม. กรุงเทพฯ :
ศิริพรการพิมพ์, 2522.
- เสน่ห์ จามริกและคนอื่น ๆ. ปรีดีปรีทัศน์ ปาฐกถาชุดปรีดี พนมยงค์อนุสรณ์. กรุงเทพฯ :
เทียนวรรณ, 2526.
- ไสว สุทธิพิทักษ์. ดร.ปรีดี พนมยงค์. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2526.
- หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพพลเอกหลวงสวัสดิ์สรยุทธ (อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม). พระนคร : สรยุทธการพิมพ์, 11 มิถุนายน 2512.
- หนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเรือตรีหลวงสังวรยุทธกิจ (สังวร สุวรรณชีพ)
วันพฤหัสบดีที่ 27 ธันวาคม 2516.
- หนังสืออนุสรณ์ในงานเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
วันอังคารที่ 14 สิงหาคม 2517 กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์, 2527.
- อนันต์ พิบูลสงคราม. จอมพลป. พิบูลสงคราม เล่ม 3. พระนคร : ศูนย์การพิมพ์, 2515.
- อรัญญ์ พรหมชมพู. เส้นทางสังคมไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสมัยการพิมพ์, 2522.
- อรุณ เวชสุวรรณ. ท่านปรีดี พนมยงค์กับความจริงที่ถูกบิดเบือน. กรุงเทพฯ :
อรุณวิทยา, 2527.

อัจฉราพร กุมภพิสมัย. อุดมการณ์นิยมของผู้นำไทย. เอกสารวิชาการหมายเลข 29
เพื่อประกอบการสัมมนาสองศตวรรษรัตนโกสินทร์ : ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย.
 สถาบันไทยคดีศึกษา, 20 สิงหาคม 2525.

กรมโฆษณาการ. ข่าวโฆษณาการ 10 : 11 (พฤศจิกายน 2490) : 1058-1062.

กอบแก้ว สุวรรณทัต-เพียร. "การเขียนประวัติศาสตร์แบบชาตินิยม : วิจารณ์หลวงวิจิตร
 วาทการ" วารสารธรรมศาสตร์ 6 : 1 (มิถุนายน-กันยายน 2519) :
 149-180.

กาญจนา ตั้งชลทิพย์. "งานเขียนทางด้านประวัติศาสตร์ของสังข์ พัธโนทัย" วารสาร
ธรรมศาสตร์ 9 : 1 (กรกฎาคม-กันยายน 2522) : 120-149.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวนล. "จิตวิทยาของระบบอำนาจนิยม : ศึกษากรณีการสร้างชาติของ
 จอมพล ป. พิบูลสงคราม" วารสารธรรมศาสตร์ 9 : 2 (ตุลาคม-ธันวาคม
 2522) : 44-68.

แถมสุข นุ่มนนท์. "เมื่อประเทศไทยเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 2" วารสารประวัติศาสตร์
1 : 1 (มกราคม-เมษายน 2519) : 15-33.

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. "รัฐบาลสมัยแรกของจอมพล ป. พิบูลสงคราม (2481-2487)"
จุลสารโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2 : 2 (มกราคม 2518) :
 56-59.

- บุรีรักษ์ นามวัฒน์. "การปรับปรุงระบบงานของรัฐสภา" รัฐสภาสาร 28 : 7 (กรกฎาคม 2523) : 77-100.
- "บ้านเรา-การศึกษา" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 1 : 2 (วันอาทิตย์ที่ 4 กรกฎาคม 2497).
- ปราณี ฐิติวัฒนา. "ความไม่คงที่ของวัฒนธรรม" วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 10 : 8 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2523) : 50-55.
- ปลาทอง. "ขอผมอภิปรายบ้างซี ตอนที่ 3" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 3 : 48 (วันอาทิตย์ที่ 19 พฤษภาคม 2500) : 17.
- ปลาทอง. "ขอผมอภิปรายบ้างซี ตอนที่ 4" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 3 : 49 (วันอาทิตย์ที่ 26 พฤษภาคม 2500).
- "จดหมายเหตุของนายรำคาญ" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 4 : 15 (วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2500) : 43.
- พรทิพย์ วัชรินทร์ดิลก. "นโยบายรัฐบาลไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2" วารสารธรรมศาสตร์ 11 : 2 (มิถุนายน 2525) : 69-81.
- พรเพ็ญ อ้นตระกูล. "ประเทศไทยกับความเคลื่อนไหวของประเทศไทยในเอเชีย ค.ศ. 1938-1941" วารสารธรรมศาสตร์ 9 : 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2522) : 22-43.
- เพ็ญศรี คุ้ม. "ประเทศไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 2" แถลงงานประวัติศาสตร์ เอกสารโบราณคดี 14 : 1 (มกราคม-มิถุนายน 2523) : 1-24.
- ไววรรณ. "การเขียนชื่อเป็นอักษรโรมัน" ประชาชาติ 11 (25 พฤศจิกายน 2485).

- "ไขข่าวสงคราม" ประชาชาติ 10 : 3586 (เสาร์ที่ 2 พฤษภาคม 2485).
- ไววรรณ. "จะให้เลิกกราบ-ไหว้" ประชาชาติ 11 : 3765 (26 พฤศจิกายน 2485).
- "ในงานพิธีขอให้ข้าราชการสวมถุงมือ" ประชาชาติ 11 : 3784 (16 ธันวาคม 2485).
- "พระท่านผู้ว่ากล่าวถึงแนวปรับปรุงหญิงไทย" ประชาชาติ 11 : 3894 (9 เมษายน 2486).
- ไววรรณ. "วันธัมคืออะไร" ประชาชาติ 11 : 3743 (พุธที่ 4 พฤศจิกายน 2485).
- "วันธัมที่สุโขทัยกินไปถึงวัดวาอารามด้วย" ประชาชาติ 11 : 3769 (30 พฤศจิกายน 2485).
- "สั่งห้ามปลูกสวนพลูและให้เลิกกินหมาก" ประชาชาติ 11 (27 มกราคม 2486).
- สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. "รัฐสภาไทย" รัฐสภาสาร 29 : 7 (กรกฎาคม 2524) : 31-79.
- สามัคคีชัย. "เปลี่ยนอย่างไรจะดี" ประชาชาติ 11 : 3756 (18 พฤศจิกายน 2485).
- สามัคคีชัย. "เรามาแบ่งงานกันทำ" ประชาชาติ 11 : 3750 (11 พฤศจิกายน 2485).
- สุพัฒน์ สุธาธรรม. "เศรษฐกิจของกสิกรรม" นิกรวันอาทิตย์ 55 (24 กันยายน 2487) : 11.
- เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. "ความจำเป็นทางประวัติศาสตร์ของการเคลื่อนไหว 24 มิถุนายน 2475" วารสารธรรมศาสตร์ 11 : 2 (มิถุนายน 2525) : 62-68.
- เสถียรโกเศศ. "เรื่องของคน" วารสารวัฒนธรรม 3 : 1 (1 ธันวาคม 2498) : 5.
- แสวง รัตนมงคลมาศ. "อนาคตของสมาคมจีนในประเทศไทย" วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ 10 : 4 (ตุลาคม 2513) : 605-624.
- हरिन หงสกุล. "รัฐสภากับการพัฒนานโยบายความมั่นคงของชาติ" รัฐสภาสาร 25 : 3 (มีนาคม 2520) : 1-24.

"วิถีของโลก" ประชาชาติรายสัปดาห์ 5 : 185 (อาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม 2481).

ท่านวรรณ. "เกียรติของความเป็นมารดา" ประชาชาติรายสัปดาห์ 5 : 190 (22 มกราคม 2481).

ประชาชาติรายสัปดาห์ 5 : 184 (อาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2481).

ประชาชาติรายสัปดาห์ 5 : 187 (วันที่ 1 มกราคม 2481).

อ้วน นาคทรพ. "หลังจากเสรีไทยในจังหวัดอุดรธานี" จุลสารโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 3 : 3 (เมษายน-มิถุนายน 2519) : 68-75.

อัจฉราพร กมฺพิสมัย. "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลประเภทกระทำในรัฐสภาไทย" จุลสารไทยคดีศึกษา 3 : 1 (มีนาคม 2528) : 25-35.

วิทยานิพนธ์

ครุณี บุญภิบาล. "บทบาทของไทยในสงครามโลกครั้งที่ 2" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

เทียมจันทร์ อ่ำแหว. "บทบาททางการเมืองและการปกครองของจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2475-2487)" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ธงชัย พึ่งกันไทย. "ลัทธิคอมมิวนิสต์และนโยบายต่อต้านของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2468-2500" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ณัฐชนันท์ จันทนธ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ พ.ศ. 2430-พ.ศ. 2483." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

- ปอ ชัชชัย. "การวิเคราะห์กระบวนการกำหนดนโยบายของไทยในภาวะสงคราม ระหว่างปี พ.ศ.2481-2485." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.
- ปรีดา ผูกพันธ์. "นโยบายต่างประเทศของไทย ระหว่างปี พ.ศ.2473-2488." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- ประชัน รักพงษ์. "การศึกษาบทบาททางการเมืองในระบบรัฐสภาของรัฐบาลทหารและรัฐบาลพลเรือนในประเทศไทย (พ.ศ. 2480-2500)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ประสิทธิ์ พันธุ์วัฒนา. "โครงการย้ายเมืองหลวงจากกรุงเทพฯ ไปเพชรบูรณ์ของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.
- พิชัย รัตนพล. "วิวัฒนาการการควบคุมโรงเรียนจีน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2512.
- ภูธร ภูมะธน. "ศาลพิเศษ พ.ศ.2476 พ.ศ.2478 และ พ.ศ.2481." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

- ภิรมย์ แสนอิสระ. "จอมพลสฤษดิ์ อนุรักษ์กับการปกครองในระบบรัฐสภา พ.ศ.2501-2506" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- ภูวคัล ทรงแสงเสริฐ. "นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย (พ.ศ.2475-2500)" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- มนตรี เต่งตระกูล. "รัฐสภาไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีปัญหาความอ่อนแอ" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- เยาวมาลย์ จุฑาทอง. "นโยบายต่างประเทศของไทย (พ.ศ.2482-2488)." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ยุพเรศ มิลลิแกน. "บทบาทของชาวจีนในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- รัตนาวดี รัตนโกมล. "วิวัฒนาการและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (พ.ศ.2431-2438)" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วีระเทพ หาญรงค์. "การพัฒนาชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.
- สุคา กาเตอร์. "กบฏแมนฮัตตัน" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- สุทัศน์ ชมดี "บทบาทของรัฐบาลในการควบคุมรัฐบาล โดยอาศัยการอภิปรายทั่วไป" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

- สิริรัตน์ เรื่องวงษ์วาร. "บทบาททางการเมืองของนายควง อภัยวงศ์ ตั้งแต่เปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ.2475-2491" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา ประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สุรพันธ์ บุญมานพ. "การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของหลวงพิบูลสงคราม:ศึกษา เฉพาะกรณีการกวาดล้างประวัติกองการเมืองในปี พ.ศ.2481" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- แสวง รัตนมงคลมาศ. "การบริหารงานของสมาคมจีน : บทศึกษาเฉพาะกรณีสมาคมแต้จิ๋ว แห่งประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2509.
- สมโชค สวัสดิ์ศรีรักษ์. "ความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ในสงครามมหาเอเชียบูรพา พ.ศ.2484-2488" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สงคราม ชื่นภิบาล. "การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดแทนภาคใต้." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุวดี เจริญพงศ์. "ปฏิกิริยาของรัฐบาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อการเคลื่อนไหว ตามแนวความคิดประชาธิปไตยและสังคมนิยมก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- แหลมทอง พันธราษฎร์. "การเมืองที่ปราศจากพรรคของไทย:การครอบงำของระบบราชการ" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2512.
- อัญชลี สุขดี. "ขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นของประเทศไทย ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ.2484-2488)" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อนุสรณ์ ลีมนณี. "ทัศนคติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการกระจายทรัพยากรในระบบ
การเมือง" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.

อุบล จิระสวัสดิ์ "สภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยในระหว่าง
สงครามโลกครั้งที่ 2" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

อดุลย์ กอวัฒนา. "การลาออกของรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม เมื่อ 24 กรกฎาคม 2487"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2518.

กนก วงษ์ตระหง่าน. "ประวัติประชาธิปไตยจากคำบอกเล่า" เอกสารประกอบการสัมมนา
วิชาการของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย วันที่ 24-26 กรกฎาคม 2526
ณ โรงแรมรามการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ (อัครสำเนา).

นันทวัน กุสสว่าง. ปัญหาชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
ไทย 10 พฤษภาคม 2521 (อัครสำเนา).

วัฒนธรรมแห่งชาติ, คณะกรรมการ. ความเป็นมาของงานส่งเสริมวัฒนธรรมไทยโดยสังเขป.
(อัครสำเนา).

3. สัมภาษณ์

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์. รองนายกรัฐมนตรี. สัมภาษณ์, 15 มกราคม 2528 ณ ทำเนียบรัฐบาล.

4. เอกสารภาษาอังกฤษ

Flood, Edward.T. Japan's Relation with Thailand 1928-1941.

Unpublished Ph.D.Thesis, University of Washington, 1967.

Landon, Perry. Siam in Transition. (New York : Greenwood Press, 1968.

Nuechtenlin, Donald.E. Thailand and the Struggle for Southeast Asia. Ithaca, New York: Cornell University Press, 1966.

Skinner, William G. Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca, New York : Cornell University Press, 1958.

Skinner, William.G. Chinese Society in Thailand. Ithaca, New York; Cornell University Press, 1962.

Terwiel, B.J. Field Marshal Plaek Phibum Songkhram. St.Lucia Queensland: University of Queensland Press, 1980.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภท 2

ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2476 จำนวนเท่ากับ ส.ส. ประเภทที่หนึ่งจำนวน 78 นาย
ซึ่งได้ทำการเลือกตั้งเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2476

1. พ.ต.หลวงกาจสงคราม (เทียน เก่งระดมยิง)
2. พ.ต.หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต (คว้น จินตะคุณ)
3. พระยาโกมารกุลมนตรี (ชื่น โกมารกุล ณ นคร)
4. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ควง อภัยวงศ์)
5. พ.ต.หลวงจรุฑา (เลื่องนิมิตร์)
6. ร.อ.จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น.
7. ร.อ.ชลิต กุลกำธร ร.น.
8. พ.ต.หลวงชาญสงคราม (พาน ชาลีจันทร์)
9. นายชอุ่ม ปิตานนท์
10. ร.อ.หลวงเชวงศักดิ์สงคราม (ช่วง ขวัญเขต)
11. หลวงชำนาญนิติเกษตร (อุทัย แสงมณี)
12. พ.ต.หลวงชำนาญยุทธศิลป์ (เชย รมยะนันท์)
13. นายดิเรก ชัยนาม
14. หลวงเดชาติวงศ์รวาวัฒน์ (ม.ล.กวี เดชาติวงศ์)
15. นายตัว ลพานุกรม
16. นายทวี บุณยะเกตุ
17. ร.อ.ทิพย์ ประสานสุข ร.น.
18. ร.อ.ทองหล่อ ขำหิรัญ ร.น.

19. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
20. ร.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ (ถวัลย์ ธารีสวัสดิ์)
21. หลวงนฤเบศร์มานิตย์ (สงวน จุฑะเทมีย์)
22. น.ต. หลวงนาวาวิจิตร (ผัน อ่ำไถวัลย์)
23. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ (วัน จามารมาน)
24. ร.อ. หลวงนิเทศกลกิจ (กลาง โรจนเสนา)
25. ขุนนรินทร์ชัย (เสวก นิลชัย)
26. ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
27. ร.อ. น้อม เกตุญาติ
28. พ.ท. พระประจันปัจจนึก (พุก มหาติลก)
29. นายประจวบ บุนนาค
30. หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)
31. พระยาประมวญวิชาพูล (วงษ์ บุญหลง)
32. พล.ต. พระยาประเสริฐ สงคราม (เทียบคมกฤส)
33. ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย
34. พ.อ. พระยาพลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน)
35. ร.อ. หลวงพินิจยุทธศิลป์ (เปื้อง พรโสภา)
36. พ.ท. หลวงพิบูลสงคราม (แปลก ชีตะสังคะ)
37. พระยามานวราชเสวี (ปลอด วิเชียร ณ สงขลา)
38. นายมังกร สามเสน
39. พ.ต. หลวงพรหมโยธี (มังกร ผลโยธิน)
40. พ.ต. หลวงโยธาธิการ (เทพ กิติรัตน์)
41. นายยล สมนานท์
42. พ.ต. หลวงรณสิทธิพิชัย (เจือ กาญจนนิมิต)

43. พ.ต. หลวงรวรวัตรสัปดาห์ (สอน บุญใหญ่)
44. น.อ. พระริ้วมวิรัชพากษ์ ร.น. (ริ้วม ทรทรานนท์)
45. ร.อ. ขุนเรือง วีระยุทธ (บุญเรือง วีระหงษ์)
46. นายเล็ง ศรีสมวงศ์
47. ร.อ. วัน รุยาภรณ์
48. หลวงวิจิตรวาทการ (กิมเหลียง วัฒนปฤดา)
49. พ.ต. พระวิชัยยุทธ เดชาคณี (กั้ง บุญยคุปต์)
50. พ.ต. หลวงวิชิตสงคราม (จิต ยุวนะวรรณ)
51. พล.ท. หลวงวิภาครัฐกิจ (สุข เมนะรุจิ)
52. นายวิลาศ โอสถานนท์
53. พ.ต. หลวงวีระโยธา (ถวิล ศิริทรัพย์)
54. พ.อ. พระเวษยันต์รังษฤษฎี (มุนี มหาสันตนะ)
55. พล.ร.ต. พระยาสรยุทธเสณี (กระแส ประวาทนาวิน)
56. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศร์ (จิตร ณ สงขลา)
57. น.ท. หลวงศุภชลาศัย (บุ่ง ศุภชลาศัย)
58. ร.อ. สงบ จรูญพร ร.น.
59. พ.ต. หลวงสวัสดิ์ดิเรงรงค์ (สวัสดิ์ คาระสวัสดิ์)
60. พ.ต. หลวงสฤษดิ์ ยุทธศิลป์ (เพียร พิริยะโยธิน)
61. ร.อ. หลวงสวัสดิ์สรยุทธ (ตน บุณนาค)
62. พ.ท. พระสงครามภักดี (แมน เหมะจุทา)
63. ร.อ. หลวงสังวรณยุทธกิจ (สังวรณ สุวรรณชีพ) ร.น.
64. พ.อ. พระสิทธิเรืองเดชพล (แสง พันธุ์ประภาส)
65. น.ท. หลวงสินธ์สงครามชัย ร.น. (สิทธิ กมลนาวิน)
66. พ.ท. หลวงสินาคโยธารักษ์ (ชิต มั่นศิลป์)
67. หลวงสิริราชไมตรี (จรูญ สิงหนเสนีย์)

68. พระสุธรรมวินิจฉัย (ชม วนิกเกียรติ)
69. หลวงสุนทรเทพหัตถ์ (สพรั่ง เทพหัตถ์ ณ อยุธยา)
70. พ.ต. หลวงเสรีเริงฤทธิ์ (จรรยา รัตนกุล)
71. ร.อ. ชุนโสภณรณกิจ ร.น. (เช็ม โลจายะ)
72. พ.ต. หลวงอดุลเดชจรัส (บัตร์ ฟังพระคุณ)
73. พ.ต.อ. พระอนุสรณ์ธรรการ (จำง วัจนพุกกะ)
74. พระอภิบาลราชไมตรี (ต่อม บุนนาค)
75. ม.ล. อุดม สนิทวงศ์
76. พ.ท. พระอุดมโยธาธิยุต (สศ รัตนาวดี)
77. หลวงอรรถกิติกำจร (กลิ้ง พนมยงค์)
78. หลวงอรรถสารประสิทธิ์ (ทองเย็น หลีละเมียร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท 2 มีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

ปี 2476

20 ก.พ. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ลาออก ตั้ง พระสารสาสน์ประพันธ์

ปี 2477

20 ธ.ค. พ.อ. หลวงสินาคโยธารักษ์ ลาออก ตั้ง ร.อ. ชุนพลตปรบักษ์

หลวงสิริราชไมตรี ลาออก ตั้ง ร.อ. ชุนศรีศราร

1 ม.ค. พระยาโกมารกุลมนตรี ลาออก

7 ก.พ. ร.อ. ชลิต กุลกำธร ร.น. ลาออก

ร.อ. สงบ จรรยาพร ร.น. ลาออก

17 ก.พ. พ.ต. หลวงขจรเดชะ ถึงแก่กรรม

ปี 2478

13 ส.ค. พระยาอภิบาลราชไมตรี ลาออก ตั้ง พ.ต. ชุนสุจริตธรรการ แทน

พ.ท. หลวงพรหมโยธี ลาออก ตั้ง พ.ต. หลวงอภัยสรสิทธิ์ แทน

น.อ.พระเรียมวิรัชพากย์ ร.น. ลาออก ตั้ง พ.ต.หลวงวีระวัฒน์โยธิน แทน
 พ.ท.หลวงวีระโยธา ลาออก ตั้ง ร.อ.กุหลาบ กาญจนสกุล แทน
 นอกจากนั้นในวันเดียวกันนี้ ยังได้แต่งตั้ง สส. ประเภทที่ 2 ซ่อมแทน

ตำแหน่งที่ว่างอีก 4 นาย ได้แก่

1. ร.อ.ชั้น รัศมีทัต ร.น.
2. พ.ต.ขุนจ่านงภูมิเวทย์
3. นายเอก สุพโปฏก
4. พ.ต.อ.พระพิจารณาพลกิจ

1 ต.ค.

นายวิลาศ โอสถานนท์ ลาออก ตั้ง นายเดือน บุณนาค แทน

11 ก.พ.

ร.อ.จิบ ศิริไพบุลย์ ร.น. ลาออก ตั้ง น.ท.พระพิจารณาจักรกิจ ร.น. แทน

ปี 2479

11 ส.ค.

พ.ต.น้อม เกตุบุตร ลาออก ตั้ง ร.อ.ขุนพิพิธสารการ แทน
 พระยานิตศาสตร์ไพศาลย์ ลาออก ตั้ง พ.ต.ทวน วิชัยชัตะ แทน

6 ก.พ.

นายเล็ง ศรีสมวงศ์ ลาออก ตั้ง ร.อ.ขุนวิมลสรกิจ แทน

ปี 2480

24 มี.ย.

พ.ต.อ.หลวงอดุลเดชจรัส ลาออก ตั้ง พ.อ.พระยาทรงสุรเดช แทน

เนื่องจากในปี 2480 ให้มีการเลือกตั้ง สส. ประเภทที่ 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเดิม
 อีก 13 นาย จึงได้แต่งตั้ง สส. ประเภท 2 เพิ่มมีจำนวนเท่ากัน ดังรายนามต่อไปนี้

1. น.ต.จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น.	2. ร.อ.ชวลิต กุลกำธร ร.น.
3. นายบรรจง ศรีจรูญ	4. นายบุญล้อม พึ่งสุนทร
5. พ.ต.ประยูร ภมรมนตรี	6. พ.อ.พระประศาสน์ พิทยายุทธ
7. พ.อ.พระยาฤทธิอัคเนย์	8. นายวิลาศ โอสถานนท์
9. นาวาอากาศเอก พระศิลาปศุตราคม	10. นายสงวน ตูลารักษ์
11. ร.อ.สงบ จรูญพร ร.น.	12. นายสวัสดิ์ โสคติหัต
13. พ.อ.หลวงสินาคโยธารักษ์	

28 ก.ค.

หลวงอรรถกิติกำจร ลาออก ตั้ง พ.ต.อ.หลวงอดุลเดชจรัส แทน

ปี 2481

- 20 เมย. พ.ต.ขุนโสภณกรกิจ ถึงแก่กรรม ตั้ง พ.อ.หลวงพรหมโยธี แทน
- 2 ก.ค. พ.ต.ทวน วิชัยชัคคะ ลาออก ตั้ง พ.ต.น้อม เกตุบุตร แทน
หลวงวีรวัฒน์โยธิน ลาออก ตั้ง พ.ต.สมาน เทพหัสดิน ณ อยุธยา แทน
พ.ต.ขุนปลดปรบักษ์ ลาออก ตั้ง พ.ท.หลวงวิจิตรกลยุทธ แทน
- 16 ก.ค. พ.ต.อ.หลวงอดุลเดชจรัส ลาออก ตั้ง นายวิเชียร สุวรรณหัต แทน
- 5 ธ.ค. พ.อ.พระยาฤทธิอัคเนย์ ลาออก ตั้ง ร.อ.ไชย ประทีปเสน แทน
พ.ต.อ.พระยาอนุสรณ์ อรุณการ ลาออก ตั้ง น.ต.สงวน รุจิราภา ร.น.แทน
นายยล สมานนท์ ลาออก ตั้ง นายแนบ พหลโยธิน แทน
พล.ต.พระยาประเสริฐสงคราม ลาออก ตั้ง นายхим วีระไวทยะ แทน
- 15 ม.ค. พ.อ.พระประศาสน์พิทยายุทธ ลาออก ตั้ง นายจรูญ สืบแสง แทน
พ.ท.หลวงรณสิทธิพิชัย ลาออก ตั้ง นายวนิช ปานะนนท์ แทน
- 19 ม.ค. น.อ.พระยาวิจารณ์จักรกิจ ร.น. ลาออก ตั้ง น.ต.สวัสดิ์ จัทรมณี ร.น.แทน
- 11 ก.พ. นายเอก สุปโปฏก ลาออก ตั้ง นายจิตะเสน บัญจะ แทน

- 18 ก.พ. นายมังกร สามเสน ลาออก ตั้ง นายเฉลียว ปทุมรส แทน
 22 ก.พ. พ.อ.พระสงครามภักดี ลาออก
 25 มี.ค. พ.อ.พระยาทรงสุรเดช ลาออก

ปี 2482

- 8 ก.ค. พ.ต.ขุนเรืองวีระยุทธ ลาออก
 12 ส.ค. แต่งตั้งซ่อมอีก 3 นาย ได้แก่
 พ.อ.พระขจรเนติยุทธ
 พ.ต.อำไพ ระบุสัต
 นายยล สมานนท์
 9 ก.ย. พ.อ.พระสิทธิเรืองเดชพล ลาออก
 พ.อ.หลวงชำนาญยุทธศิลป์ ลาออก

ปี 2483

- 4 ก.ค. แต่งตั้งซ่อมอีก 2 นาย ได้แก่
 พ.ท.ขุนปลดปรบักร์
 พ.ท.ขุนเรือง วีระยุทธ
 พระสารศาสน์ประพันธ์ ลาออก
 18 ก.ค. ตั้งนายสุรินทร์ ชินหัย ซ่อมแทน
 21 ก.ย. หลวงวิจิตรวาทการ ลาออก
 14 พ.ย. ตั้งนายทงวน ทองประเสริฐ

ปี 2484

- 6 มิ.ย. พล.ท.พระยาพลพลพยุหเสนา ลาอุปสมบท
 27 ส.ค. นายตัว ลพานุกรม ถึงแก่กรรม
 25 ก.ย. ตั้งนายประเสริฐ ศรีจรรยา แทน
 23 ต.ค. พ.อ.หลวงวิภาครัฐกิจ ถึงแก่กรรม

- 6 พ.ย. ตั้ง พล.ท.พระยาพลพลพยุหเสนา แทน
 23 ธ.ค. นายปรีดี พนมยงค์ ลาออก
 8 ม.ค. นายคิเรก ชัยนาม ลาออก
 5 ก.พ. ตั้ง พ.ท.ทวน วิชัยชัทคะ นายบุญเจือ อังสุวัฒน์ นายเจริญ บัณฑิตโร

ปี 2486

- 25 พ.ย. นายซิม วีระไวทยะ ถึงแก่กรรม

ปี 2487

- 29 ธ.ค. นายวิเชียร สุวรรณทัต ถึงแก่กรรม
 28 ก.ค. ตั้งนายสิริ ชาทินันท์
 13 ก.ค. นายสงวน ตุลารักษ์ ประกาศเป็นชนชาติศัตรู
 28 ก.ค. ตั้ง นายจำรัส สุวรรณชีพ แทน
 13 ก.ค. นายทงวน ทองประเสริฐ ประกาศเป็นชนชาติศัตรู
 28 ก.ค. ตั้ง ร.ต.ต.วิจารณ์ เกษโกมล แทน
 13 ก.ค. พ.ท.เป็รื่อง พรโสภณ ลาออก
 28 ก.ค. ตั้ง พ.ท.เจือ สฤษดิ์ราชโยธิน
 13 ก.ค. พ.ท. สอน บุญใหญ่ ลาออก
 28 ก.ค. ตั้ง พ.ท.,ม.ร.ว.ลาก ทัสทินทร
 13 ก.ค. พ.ต.ชม จันทราภัย ลาออก
 28 ก.ค. ตั้ง พ.ท.อุดม พุทธิเกษตริน
 13 ก.ค. นายจิตร ศรีธรรมมาธิเบศร์ ณ สงขลา ลาออก
 28 ก.ค. ตั้ง นายการุณ ศรีจรูญ
 13 ก.ค. นายวนิช ปานะนนท์ ถึงแก่กรรม
 28 ก.ค. ตั้งนายเข้ม พรหมยงค์
 19 ธ.ค. พ.ท.ผ่อง นาคนุช (ขุนสุจริตธการ) ถึงแก่กรรม

รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ 1

เลือกตั้งครั้งที่ 3

เมื่อ 12 พฤศจิกายน 2481

1. พระนคร	เขต 1	ขุนสมาทหารหิตะดคี (โป๊ะ โปรคุปต์)
	เขต 2	ร.ท. ณ เณร ตาละลักษณ์
	เขต 3	นายอรุณ ทองปัสโชติ
2. ธนบุรี		นายกวาด หุ้มแพร (โต สุจริตกุล)
3. กระบี่		นายเต้ พวงนุ่น
4. กาญจนบุรี		นายพิพัฒน์ (เต็ก) ภังคานนท์
5. กำแพงเพชร		นายบุญช่วย ชูทรัพย์
6. ขอนแก่น	เขต 1	นายโสภณ สุภธีระ
	เขต 2	นายผล แสนสระดี
7. จันทบุรี		นายอมร ผลประสิทธิ์
8. ฉะเชิงเทรา		นายนิ่ม เรื่องเกษตร
9. ชลบุรี		นายจันทรเขต ฉัตรภูติ
10. ชัยนาท		นายศิริ บำเพ็ญอยู่
11. ชัยภูมิ		นายทองดี หาญศึกษา
12. ชุมพร		หลวงศรีสุพรรณดิษฐ์ (เฟียน ชุมวรรธายี)
13. เชียงราย	เขต 1	นายบุญศรี วิทยรัตน์
	เขต 2	นายวรการบัญชา (บุญเกิด สุตันตานนท์)
14. เชียงใหม่	เขต 1	นายภิญโญ อินทะวิวัฒน์
	เขต 2	นายอินทร สิงหนัตร

15. ตรัง เขต 3 นายสุวิชัย พันธเศรษฐ์
นายเชื่อน สวัสดิปาณี
16. ตราก นายเฉลา เตาลานนท์
17. ตาก นายหมั่ง สายชุ่มอินทร์
18. นครนายก นายเย็น ศิริมหา
19. นครปฐม ร.ท.ขุนวิริยะ เทิรทาว (วิริยะ มีชำนาญ)
20. นครพนม ขุนอนุสรกรณ์ (ทะ พรหมประกาย)
21. นครราชสีมา เขต 1 นายกำนัน ภูมิพานิชย์
เขต 2 ร.ท.อุ๊ต นิตยสุทธิ
เขต 3 นายเอี่ยม สุภาพกุล
22. นครศรีธรรมราช เขต 1 นายฉ่ำ จำรัสเนตร
เขต 2 นายเปี่ยม บุญชะโชติ
23. นครสวรรค์ เขต 1 พ.ต.หลวงขจรกลางสนาม (ขจร มกรสุต)
เขต 2 ขุนอนุกุลประชา (วงษ์ พยัวิเชียร)
24. นนทบุรี นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม
25. นราธิวาส นายอับดุลยาลานาเชร์ (อดุล นะสายบุรี)
26. น่าน นายจำรัส มหาวงศ์นันท์
27. บุรีรัมย์ นายทัน พรหมมิตธิกุล
28. ปทุมธานี ร.ต.ลมัย กฤษณักดิ์
29. ประจวบคีรีขันธ์ ม.ล.ต้อย ชุ่มสาย
30. ปราจีนบุรี นายคาบสงวน พยุงพงศ์
31. บัตตานี พระพิพิธภักดี (กุมกดาอับดุลบุตร)
32. พระนครศรีอยุธยา เขต 1 หลวงประสิทธิรัตนกรรรม (เจียน หงส์ปรพาส)

	เขต 2	นายพิน สุพรรณสาร
33. พังงา		นายโมรา ณ ถลาง
34. พัทลุง		ร.ต.ถัด รัตนพันธ์
35. พิจิตร		นายแก้ว สิงหคเชนทร์
36. พิษณุโลก		ขุนคุปตพงษ์ประพันธ์
37. เพชรบุรี		นายทองพูน อังกินันท์
38. เพชรบูรณ์		ขุนอนุสรสิทธิกรรม (ทองดี วัชรโรทยาน)
39.แพร่		นายทอง กัมทาธรรม
40. ภูเก็ต		นายชิต เวชประสิทธิ์
41. มหาสารคาม	เขต 1	นายทองม้วน อัดถากร
	เขต 2	นายทองดี ณ กาฬสินธุ์
	เขต 3	นายจำลอง ดาวเรือง
42. แม่ฮ่องสอน		นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์
43. ยะลา		นายวิไล เบญจลักษณ์ (นายแจและ เบ็ญจามัชร)
44. ร้อยเอ็ด	เขต 1	นายถวิล อุดล
	เขต 2	นายเข้มชาติ บุญรัตพันธ์
45. ระนอง		นายบุญจักร (จู้) ลิมศิลา
46. ระยอง		นายเสกกล เจตสมมา
47. ราชบุรี		นายทองดี จันทรวงศ์
48. ลพบุรี		นายสำอางค์ ศรีสวัสดิ์
49. ลำปาง	เขต 1	พล.ต.พระยาอมรวิสัยสรเดช (พิน โรหิตะพันธ์)
	เขต 2	นายสร้อย ณ ลำปาง (ประยูร ชันธรักษ์)
50. ลำพูน		เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน
51. เลย		พระยาศรีนครชัย (ประวรงค์ อมาตยกุล)

52. ศรีสะเกษ เขต 1 หลวงราชวิรุณหกิจ (ช้อย สุคนธ์)
เขต 2 นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม
53. สกลนคร นายเตียง ศิริขันธ์
54. สงขลา เขต 1 นายเชียร วิบุลากร (กิมกุ่ม)
เขต 2 พระยาศรีธรรมราช (ทองคำ กาญจนโชติ)
55. สตูล นายสงวน ณ นคร
56. สมุทรปราการ นายฉอ้อน อ่ำพล
57. สมุทรสงคราม พระราชญาติรักษา (ประกอบ บุณนาค)
58. สมุทรสาคร นายยืนยง (ยง) เจียมไชยศรี
59. สระบุรี นายธวัช สุประภาตะนันท์
60. สวรรคโลก นายไสว อินทรประชา
61. สิงห์บุรี นายอ่ำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา
62. สุพรรณบุรี นายสว่าง สนิทพันธ์
63. สุราษฎร์ธานี นายวุฒิ สุวรรณรักษ์
64. สุรินทร์ เขต 1 นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง
เขต 2 นายพันธ์ มุลศาสตร์
65. หนองคาย ขุนพิพัฒน์โกคา
66. อ่างทอง นายบุญศรี จันทนชาติ
67. อุตรธานี ร.ท.ขุนสรไกรพิศิษฐ์ (ประจวบ มหาพันธ์)
68. อุตรดิตถ์ นายพั่ง ศรีจันทร์
69. อุทัยธานี พระยาวิทูรธรรมพิเนตุ (โต๊ะ อัมรพันธ์)
70. อุบลราชธานี เขต 1 นายพอง สิทธิธรรม
เขต 2 นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
เขต 3 นายเสียง ไชยกาล
เขต 4 ขุนบุรีสการกิตติคดี (เหมือน บุรีสการ)

การเลือกตั้งซ่อม

ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 3 นี้ ปรากฏว่าหลังจากได้ ส.ส. จำนวน 91 นาย แล้วต่อมาปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงนี้

1. นายอรุณ ทองบั้งโชติ (พระนครเขต 3) ถูกร้องคัดค้าน ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ได้แก่ นายอรุณ ทองบั้งโชติ เหมือนเดิม เมื่อ 12 มิถุนายน 2481
2. นายอินทร สิงหนตร (เชียงใหม่เขต 2) ถูกสภาวินิจฉัยให้พ้นจากสมาชิกภาพ การเลือกตั้งซ่อม ได้แก่ นายสีหะมัน วัฒนสอน เมื่อ 11 มิถุนายน 2481
3. ร.ท.ณ เณร ตาละลักษณ์ (พระนครเขต 2) ขาดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง การเลือกตั้งซ่อม ได้แก่ นายเลื่อน พงษ์โสภณ เมื่อ 21 มกราคม 2481
4. นายกำปັນ ภูมิพาณิชย์ (นครราชสีมาเขต 1) ถูกร้องคัดค้าน ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ได้แก่ พระประสงค์เกษมราษฎร์ เมื่อ 16 มีนาคม 2483
5. นายย็นยง (ยัง เจียมไชยศรี) (สมุทรสาคร) ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อม ได้แก่ ขุนสุคนธ์วิเศษศึกษากร เมื่อ 26 พฤศจิกายน 2484
6. ร.ต.ลมัย กฤษณภักดิ์ (ปทุมธานี) พระราชญาติรัชกาล (สมุทรสงคราม) ขุนพิพัฒน์โกคา (หนองคาย) และ นายสร้อย ณ ลำปาง (ลำปางเขต 2) ได้ขาดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง จึงให้เลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายเอี่ยม ราษฎร์นิยม (ปทุมธานี) นายเสวตร สุกระสร (สมุทรสงคราม) ร.อ.เอี่ยม เอกสิทธิ หรือ พระประทุมเทวาภิบาล (หนองคาย) และ นายประยูร ชันธรักษ์ (ลำปางเขต 2) เมื่อ 24 พฤษภาคม 2485
7. นายธวัช สุประภาตะนันท์ (สระบุรี) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งใหม่ ได้แก่ นายปรุง ลักษณะสมพงษ์ เมื่อ 14 มีนาคม 2486
8. นายสำอองค์ ศรีสวัสดิ์ (ลพบุรี) ได้ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายประเสริฐ วาสิกะสิน เมื่อ 9 พฤษภาคม 2486
9. ขุนอนุกุลประชากร (นครสวรรค์เขต 2) ได้ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายใหญ่ ศวิตชาติ เมื่อ 30 มิถุนายน 2487

10. ร.ต.ถัด รัตนพันธ์ (พัทลุง) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายถัด พรหมมานพ เมื่อ 30 มิถุนายน 2487
11. นายสว่าง สนิทพันธ์ (สุพรรณบุรี) ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายแสวง สนิทพันธ์ เมื่อ 17 กันยายน 2487
12. ขุนสมหารทิศคดี (พระนครเขต 1) ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายโชติ คุ่มพันธ์ เมื่อ 16 มิถุนายน 2488
13. เนื่องจากได้ดินแดน 4 จังหวัด จากอินโดจีนของฝรั่งเศส จึงได้มีการเลือกผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น เมื่อ กรกฎาคม 2488 ผลปรากฏว่า
นครจำปาศักดิ์	ได้แก่	นายสอน	บุตรโบล
ลานช้าง	ได้แก่	นายสังคม	ริมทอง
พระตะบอง	ได้แก่	นายชวลิต	อภัยวงศ์
พิบูลสงคราม	ได้แก่	นายประยูร	อภัยวงศ์
14. ขุนบุรีสารภิตติคดี (อุบลราชธานีเขต 4) ถึงแก่กรรม การเลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่ นายบุญมา เกษมวัน เมื่อ สิงหาคม 2488

หมายเหตุ

เนื่องจากขณะนั้นประเทศกำลังอยู่ในภาวะสงคราม มีเหตุยุ่งเหยิงอันสืบเนื่องมาจากผลของสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีพระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2485 และ พ.ศ. 2487 โดยขยายอายุออกไปคราวละ 2 ปี ตามรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2485 มาตรา 18 ยังผลให้ ส.ส. ชุดนี้อยู่ในอายุสมาชิกภาพนานกว่าปกติ 4 ปี

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติ

บำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. พิชเยนทร์โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 4 ตุลาคม พุทธศักราช 2483

เป็นปีที่ 7 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรให้มีบทกฎหมายว่าด้วยการบำรุงวัฒนธรรม
แห่งชาติ เพื่อเป็นปัจจัยผดุงส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของชาติ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ
พุทธศักราช 2483"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"วัฒนธรรม" หมายถึงลักษณะที่แสดงออกถึงความเจริญอกงาม ความเป็นระเบียบอันดีงาม
ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 4 ประชาชนชาวไทย มีหน้าที่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมแห่งชาติ และต้องผดุงส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของชาติไทย โดยรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมตามประเพณีที่ดีและช่วยกันปรับปรุงบำรุงให้ดียิ่งขึ้นตามกาลสมัย

มาตรา 5 วัฒนธรรมซึ่งประชาชนชาวไทยจักต้องปฏิบัติตามดังที่กล่าวไว้ในมาตราก่อนนั้น นอกจากจะได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติแล้ว ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยาและมารยาทในที่สาธารณะสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน

2. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานอาชีพ

3. ความนิยมไทย

มาตรา 6 ในการกำหนดวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมาในมาตรา ก่อนนั้น ให้คำนึงถึงสภาพแห่งท้องถิ่นและความเป็นอยู่ของบุคคลในท้องถิ่นที่เป็นแห่ง ๆ ไป

มาตรา 7 ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความใน มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัตินี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

เงินที่ได้จากค่าปรับเช่นว่านี้ ให้ถือว่าเป็นเงินช่วยบำรุงห้องที่ตามความหมายของประมวล รัชฎาการ

มาตรา 8 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ผู้รับสนองพระบรม ราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา 57 : 39 (15 ตุลาคม 2483) : 517.

พระราชบัญญัติ
 บำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)
 พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร)
 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480
 และ วันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484
 อาทิตยทิพอาภา
 ปรีดี พนมยงค์
 ตราไว้ ณ วันที่ 28 เมษายน พุทธศักราช 2485
 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการบำรุงวัฒนธรรม
 แห่งชาติ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
 ผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)
 พุทธศักราช 2485"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ
 พุทธศักราช 2483 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 5 วัฒนธรรมซึ่งประชาชนชาวไทยจักต้องปฏิบัติตามดังที่กล่าวไว้ในมาตราก่อนนั้น
 นอกจากจะได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติแล้ว ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยาและมารยาทในที่สาธารณะสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน
2. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติต่อบ้านเรือน
3. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการประพฤติตนอันเป็นทางนำมาซึ่งเกียรติของชาติ
4. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานอาชีพ
5. ความนิยมไทย

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 5 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรม แห่งชาติ พุทธศักราช 2483

"มาตรา 5 ทวิ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติ จะตราเป็นพระราชกฤษฎีกาวางระเบียบการปฏิบัติของคนต่างด้าวในสาธารณสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชนก็ได้"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 7 ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามความใน มาตรา 5 หรือมาตรา 5 ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

เงินที่ได้จากค่าปรับเช่นว่านี้ ให้ถือเป็นเงินช่วยบำรุงห้องที่ตามความหมายของประมวล ราชการ

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา 59 : 29 (แผนกกฤษฎีกา), (28 เมษายน 2485) : 904-907.

พระราชบัญญัติ
 บำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 3)
 พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480
 และ วันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)
 อาทิตยทิพอาภา
 ปรีดี พนมยงค์
 ตราไว้ ณ วันที่ 21 สิงหาคม พุทธศักราช 2485
 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการบำรุงวัฒนธรรม
 แห่งชาติ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ
 สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับ
 ที่ 3) พุทธศักราช 2485

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ
 พุทธศักราช 2483 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ
 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา 59 : 57 (แผนกฤษฎีกา), (25 สิงหาคม 2485) : 1598-1600.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

วัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

และ วันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 28 กันยายน พุทธศักราช 2485

เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ
วางรากฐานให้มั่นคง บำรุงเทิดทูนและกระทำให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช
2485"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 และ
พระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2485

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"วัฒนธรรม" หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญอกงาม ความเป็นระเบียบ
เรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 5 บุคคลทุกคนมีหน้าที่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมแห่งชาติ และต้องผดุงส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของชาติ โดยรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมตามประเพณีอันดีงามและช่วยกันปรับปรุงทะนุบำรุงให้ดียิ่งขึ้นตามกาลสมัย

มาตรา 6 วัฒนธรรมซึ่งบุคคลจักต้องปฏิบัติตาม นอกจากจะได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติแล้ว ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยาและมารยาทในที่สาธารณะสถาน หรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน
2. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติต่อบ้านเรือน
3. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการประพาศิตนอันเป็นทางนำมาซึ่งเกียรติของชาติไทย และพระพุทธศาสนา
4. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานอาชีพ
5. ความเจริญงอกงามแห่งจิตใจและศีลธรรมของประชาชน
6. ความเจริญก้าวหน้าในทางวรรณกรรมและศิลปกรรม
7. ความนิยมไทย

มาตรา 7 ในการกำหนดวัฒนธรรมโดยพระราชกฤษฎีกา ตามความในมาตราก่อน ให้คำนึงถึงสภาพแห่งท้องที่ ความเป็นอยู่ และประเภทของบุคคลในท้องที่ เป็นแห่ง ๆ ไป

มาตรา 8 ให้จัดตั้งสภาวัฒนธรรมขึ้นสภาหนึ่งเรียกว่า "สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ" และให้สภานี้เป็นนิติบุคคล

มาตรา 8 ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติมีหน้าที่

- (1) คำนคว้า ตัดแปลง รักษา และส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติที่มีอยู่
- (2) คำนคว้า ตัดแปลง และกำหนดวัฒนธรรมที่ควรรับไว้หรือปรับปรุงต่อไป
- (3) เผยแพร่วัฒนธรรมแห่งชาติให้เหมาะสมกับกาลสมัย
- (4) ควบคุมและหาวิธีปลูกฝังวัฒนธรรมแห่งชาติในจิตใจของประชาชนจนเป็นนิสัย
- (5) ให้ความเห็น รับปรึกษา และปฏิบัติการตามความมุ่งหมายของรัฐบาลในกิจการอันเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา 10 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลการดำเนินกิจการโดยทั่วไปของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ กรรมการและเลขาธิการของสภานี้ คณะรัฐมนตรีจะได้ตั้งขึ้นโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 11 ให้แบ่งงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็น 4 สำนัก คือ

- (1) สำนักวัฒนธรรมทางจิตใจ
- (2) สำนักวัฒนธรรมทางระเบียบประเพณี
- (3) สำนักวัฒนธรรมทางศิลปกรรม
- (4) สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม

มาตรา 12 กิจการซึ่งจะพึงปฏิบัติในสำนักต่าง ๆ ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนดเป็นระเบียบการขึ้นไว้

มาตรา 13 สภาวัฒนธรรมแห่งชาติอาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือจะรับเงินบำรุงจากบุคคลหรือองค์การใดก็ได้

มาตรา 14 สมาคมหรือองค์การใดซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ไม่ว่าจะได้ตั้งอยู่ก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม ต้องได้รับอนุญาตจากสภาวัฒนธรรมแห่งชาติก่อนจึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายหรือดำรงอยู่ต่อไปได้ และเมื่อได้ตั้งขึ้นหรือดำรงอยู่แล้ว ให้อยู่ในความควบคุมของสภานี้

มาตรา 15 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา 2 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

เงินที่ได้จากค่าปรับเช่นว่านี้ ให้ถือเป็นเงินช่วยการประถมศึกษาตามความหมายของประมวลรัษฎากร

มาตรา 16 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

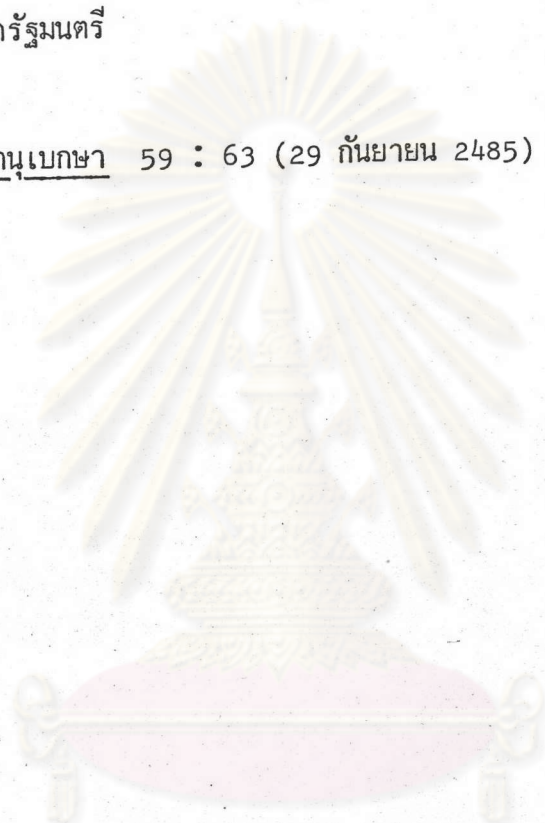
กฏนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา 59 : 63 (29 กันยายน 2485) : 1744-1749.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
วัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)
พุทธศักราช 2486

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

และ วันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พุทธศักราช 2485

เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ
พุทธศักราช 2485

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)
พุทธศักราช 2486"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ
พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 8 ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นทบวงการเมืองอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 11 ให้แบ่งงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็น 5 สำนัก คือ

- (1) สำนัก วัฒนธรรมทางจิตใจ
- (2) สำนัก วัฒนธรรมทางระเบียบประเพณี
- (3) สำนัก วัฒนธรรมทางศิลปกรรม
- (4) สำนัก วัฒนธรรมทางวรรณกรรม
- (5) สำนัก วัฒนธรรมฝ่ายหญิง"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 14 สมาคมหรือองค์การใด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ไม่ว่าจะได้ตั้งอยู่ก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม ต้องได้รับอนุญาตจากสภาวัฒนธรรมแห่งชาติก่อนจึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายหรือดำรงอยู่ต่อไปได้และเมื่อได้ตั้งขึ้นหรือดำรงอยู่แล้วให้อยู่ในความควบคุมของสภานี้ สมาคมหรือองค์การที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ดำรงอยู่ต่อไปให้เลิกและหยุดดำเนินการทันที อนึ่ง ถ้าสภาวัฒนธรรมแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้แก่สมาคมหรือองค์การใดก็ได้ สมาคมหรือองค์การเช่นว่านั้นจักต้องเลิกและหยุดดำเนินการทันทีด้วย"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 15 ผู้ใดฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา 6 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ"

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 15 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485

มาตรา 15 ทวิ ผู้ใดโฆษณาชวน เข้าเป็นธุระในการจัดการเป็นสมาชิกหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนความเป็นอยู่ของสมาคมหรือองค์การซึ่งยังมีได้รับอนุญาต

จากสภาวัฒนธรรมแห่งชาติให้จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายได้หรือซึ่งสภาวัฒนธรรมแห่งชาติได้เพิกถอน การอนุญาต หรือสภาวัฒนธรรมแห่งชาติไม่อนุญาตให้สมาคม หรือองค์การนั้นจัดตั้งหรือดำรงอยู่ต่อไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ"

มาตรา 8 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา 60 : 1 (แผนกฤษฎีกา), (1 มกราคม 2486) : 29-32.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ประกาศใช้ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 จะเกิดขึ้นในประเทศไทย

1. พระราชบัญญัติขนานนามสกุล (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2481
2. พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2481
3. พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2481
4. พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญขนานนามประเทศ พุทธศักราช 2482
5. พระราชบัญญัติประเพณี พุทธศักราช 2483
6. พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชกำหนดการยิงสลุต ร.ศ.131 พุทธศักราช 2483
7. พระราชบัญญัติส่งเสริมมาตรฐานการครองชีพ พุทธศักราช 2483
8. พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2483
9. พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พุทธศักราช 2484
10. พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484
11. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2484
12. พระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ พุทธศักราช 2484
13. พระราชบัญญัติจัดหางานให้ผู้ไร้อาชีพ พุทธศักราช 2484
14. พระราชบัญญัติควบคุมคนขอทาน พุทธศักราช 2484

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ประกาศใช้ภายหลังจากการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ในประเทศไทยแล้ว

1. พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2485
2. พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2485

3. พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วยเครื่องแต่งกายผู้มีตำแหน่งเข้าเฝ้า
พุทธศักราช 2485
4. พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดส่งเสริมการรู้หนังสือ พุทธศักราช 2486
5. พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2486
6. พระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และการพิพิธภัณฑ์
แห่งชาติ
7. พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ
บรรพ 5 และ บรรพ 6 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2477 พุทธศักราช
2486 พุทธศักราช 2486
8. พระราชบัญญัติยกเลิกอำนาจและหน้าที่ตะโตะยุติธรรมในการพิจารณาคดี
พุทธศักราช 2486
9. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พุทธศักราช 2486

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางบุปผา (เที่ยงตรง) ทิพย์สภาพกุล เกิดเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2493 ที่
จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน เมื่อ พ.ศ. 2514 และเข้าศึกษาต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2524 ปัจจุบันรับราชการที่วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย